

Tillstånd till LabService AB för produktion av kemikalielösningar på fastigheten Sköns Prästbord 1:68, Sundsvalls kommun

Verksamhetskod 24.60 (B) och 24.110 (B) enligt miljöprövningsförordningen (2013:251)

BESLUT

Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen Västernorrland lämnar med stöd av 9 kap. miljöbalken LabService AB (nedan kallat Bolaget) tillstånd för tillverkning av kemikalielösningar genom fysikaliska och kemiska processer till en total volym av högst 500 000 liter per år på fastigheten Sköns Prästbord 1:68 i Sundsvalls kommun, Västernorrlands län.

Tillståndets giltighet

Tillståndet gäller tillsvidare.

Miljökonsekvensbeskrivning

Miljöprövningsdelegationen godkänner den i ärendet upprättade miljökonsekvensbeskrivningen.

Villkor

1. Om inte annat följer av övriga villkor ska verksamheten bedrivas i huvudsak i enlighet med vad Bolaget har angett i ansökningshandlingarna och i övrigt åtagit sig i ärendet.
2. Buller från verksamheten ska begränsas så att den ekvivalenta ljudnivån som frifältsvärde inte överstiger följande begränsningsvärden:
-50 dB (A), vardagar, måndag till fredag kl.06.00-18.00
-40 dB (A) nattetid kl. 22.00-06.00
-45 dB (A) övrig tid

Kontroll ska ske så snart det skett förändringar i verksamheten som riskerar att ljudvillkoret överskrids. Kontroll ska även ske på tillsynsmyndighetens begäran. Vid kontroll ska de angivna begränsningsvärdena kontrolleras genom immissionsmätningar och/eller närfältsmätningar och beräkningar. Ekvivalentvärden ska beräknas för de tider då verksamheten pågår.

2017-12-21

Dnr. 551-2183-16
2281-156

3. Hantering och förvaring av kemiska produkter och farligt avfall ska ske på ett sådant sätt att spill och läckage till mark och vatten förhindras. Skyddsåtgärder ska vidtas så att risken för läckage och haveri minimeras. Utrustning för sanering av spill ska finnas lätt tillgängligt. Eventuellt spill ska omedelbart samlas upp och tas om hand.

Tillsynsmyndigheten får besluta om ytterligare försiktighetsmått för hantering och förvaring av kemikalier.

4. Halten koppar i avloppsvattnet till kommunala avloppsnätet ska för varje batch kontrolleras innan det töms till avloppsledningen för att säkerställa att VA-huvudmannens gränsvärde innehålls.
5. Ett kontrollprogram för verksamheten ska upprättas och lämnas in till tillsynsmyndigheten senast tre månader efter att tillståndet tagits i anspråk.
6. En anmälan ska göras till tillsynsmyndigheten i god tid, dock senast sex månader, innan verksamheten i sin helhet eller delar av den upphör. Anmälan ska innehålla en plan för hur avveckling av verksamheten ska utföras samt hur eventuella föroreningar som orsakats av verksamheten ska efterbehandlas. Planen ska godkännas av tillsynsmyndigheten.

Delegationer

Miljöprövningsdelegationen överlåter åt tillsynsmyndigheten att vid behov besluta om ytterligare villkor avseende:

- försiktighetsmått för hantering och förvaring av kemikalier (villkor 3), och
- godkännande av plan för avveckling och efterbehandling för verksamheten (villkor 6).

Igångsättningstid

Den med tillståndet avsedda verksamheten ska ha satts igång senast fem år efter det att detta beslut vunnit laga kraft. Om verksamheten inte har satts igång vid denna tidpunkt förfaller tillståndet i de delar som inte har satts igång.

Tillsynsmyndigheten ska meddelas snarast efter det att tillståndet har tagits i anspråk.

Verkställighet

Tillståndet börjar gälla omedelbart, även om beslutet inte har vunnit laga kraft.

Återkallelse av tidigare beslut

Miljöprövningsdelegationen återkallar de tidigare meddelade besluten för verksamheten (tillståndsbeslut meddelat den 6 juli 2010, dnr 551-10463-08, och ändringstillstånd meddelat den 28 november 2014, dnr 551-7606-14). När detta tillstånd tas i anspråk upphör tidigare meddelade tillstånd att gälla.

Kungörelsedelgivning

Detta beslut ska delges genom kungörelsedelgivning. Kungörelsen ska inom tio dagar från datum för beslutet införas i Sundsvalls Tidning och i Post- och Inrikes Tidningar.

Beslutet hålls tillgängligt hos aktförvarare på Miljönämnden i Sundsvalls kommun, och på Länsstyrelsen Västernorrlands diarium. Delgivning anses ha skett två veckor efter detta besluts kungörelse.

INFORMATION

Från och med 1 januari 2017 gäller nya verksamhetskoder. Bolagets ansökan inkom 17 mars 2016 och enligt övergångsbestämmelserna ska ansökan prövas enligt de verksamhetskoder som gällde vid den tidpunkten ansökan kom in. Detta innebär i praktiken att ansökan ska prövas enligt de gamla verksamhetskoderna.

Detta tillstånd befriar inte Bolaget från skyldigheten att iaktta vad som gäller enligt andra bestämmelser för den anläggning eller verksamhet som tillståndet avser.

Verksamhetsutövaren ska, i enlighet med 26 kap. 19 § miljöbalken fortlöpande planera och kontrollera verksamheten för att motverka eller förebygga olägenheter för människors hälsa eller miljön samt i övrigt iaktta vad som sägs i förordningen om egenkontroll (1998:901).

Verksamhetsutövaren ska enligt 26 kap. 20 § miljöbalken årligen lämna miljörapport till tillsynsmyndigheten. Miljörapporten ska enligt Naturvårdsverkets föreskrifter om miljörapport NFS 2006:9 lämnas elektronisk i Svenska Miljörapporteringsportalen, SMP.

Verksamhetsutövaren ska vidare i enlighet med 26 kap. 22 § miljöbalken, till tillsynsmyndigheten lämna de uppgifter och handlingar som behövs för tillsynen samt bekosta eller utföra sådana undersökningar av verksamheten och dess verkningar som behövs för tillsynen. Enligt förordning (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken ska avgift betalas årligen av den som bedriver miljöfarlig verksamhet.

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Bakgrund

Bolaget (organisationsnummer 556382-1098) ansöker om nytt tillstånd enligt miljöbalken för att utöka produktionen av kemikalielösningar med verksamhetskod 24.60 (B) och 24.110 (B).

Verksamhetskod 24.60 (B) gäller "tillverkning i industriell skala genom kemiska eller biologiska reaktioner av fosfor-, kväve eller kaliuminnehållande gödselmedel, kemiskt eller biologiskt framställd gas eller andra oorganiska ämnen". Verksamhetskod 24.110 (B) gäller "för anläggning för att endast genom fysikaliska processer i industriell skala tillverka gas- eller vätskeformiga produkter".

Tidigare tillståndsbeslut

Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen Västernorrland meddelade den 6 juli 2010 Bolaget tillstånd enligt miljöbalken för produktion av kemikalielösningar på fastigheten Sköns Prästbord 1:68 i Sundsvalls kommun (dnr 551-10463-08). Tillståndet omfattade en produktion av 100 000 liter kemikalielösningar per år (verksamhetskoder 24.80 B och 24.110 B).

Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen Västernorrland meddelade den 28 november 2014 ändringstillstånd (dnr 551-7606-14) för verksamheten att omfatta maximalt 120 000 liter kemikalielösningar per år (verksamhetskoder 24.110 B och 24.90 C).

Tillstånden tidsbegränsades inte och är gällande än idag.

Samråd

Bolagets ansökta verksamhet ska vid en tillståndsprövning alltid antas medföra betydande miljöpåverkan enligt 3 § förordningen om miljökonsekvensbeskrivningar (1998:905). Detta innebär att länsstyrelsen inte tar separat beslut i denna fråga. För verksamheter med betydande miljöpåverkan ställs särskilda krav på samråd och på innehåll i miljökonsekvensbeskrivning.

Samråd med myndigheter har genomförts med Länsstyrelsen Västernorrland och Sundsvalls kommun. Naturvårdsverket, Räddningstjänsten och MittSverige Vatten har fått samrådsunderlaget skickat via mail. MittSverige Vatten har lämnat synpunkter gällande golvavlopp, dagvattenbrunnar och provtagning av utgående vatten från reningen. Bolagets kommentar till dessa synpunkter är att inga golvavlopp finns in lokalen, det finns en dagvattenbrunn utomhus på fastigheten. Vidare har bolaget kommenterat att provtagning av utgående vatten sker och resultaten kontrolleras mot MittSverige Vattens gränsvärden innan det reade vattnet släpps till spillvattennätet.

Samråd med allmänheten har annonserats genom annons i Sundsvalls tidning inskickad den 3 december 2015. Vid samrådstidens utgång 18 december hade ingen hört av sig.

Samråd med grannverksamheter har skett. Verksamheten är belägen inom Birsta industri- och handelsområde och inga bostäder finns i närheten. Närliggande verksamheter har informerats om den planerade produktionsökningen genom personligt besök och utlämning av samrådsunderlag. Kontakter med närliggande verksamheter har tagits och inga av de tillfrågade grannarna har kommit med synpunkter på den ansökta verksamheten.

Ärendets handläggning

Ansökan med miljökonsekvensbeskrivning kom in till miljöprövningsdelegationen den 17 mars 2016.

Efter kompletteringar kungjordes ansökan i ortstidningen Sundsvalls tidning den 10 november 2017. Ansökan har remitterats till Miljönämnden vid

Sundsvall kommun och Länsstyrelsen Västernorrland. Inga yttranden har kommit in.

ANSÖKAN MED YRKANDEN, ÅTAGANDEN OCH ANDRA VILLKOR

Yrkanden

Bolaget yrkar tillstånd till att få öka producerad mängd kemikalielösningar till 500 000 liter kemikalielösningar årligen. Bolaget yrkar på verkställighetsförordnande.

Åtaganden

Utgående vatten från tillverkning av kopparhydroxid kontrolleras innan det släpps till spillvattennätet, så att riktvärdena för MittSverige Vatten innehålls.

Alla lagrade kemikalier förvaras under tak i godkända behållare med läckageskydd inom invallning eller i spillbassänger.

När nya ämnen tas in i verksamheten ska en riskbedömning göras innan användning.

Förslag till villkor

Bolaget har inte föreslagit några villkor.

Bolagets beskrivning av verksamheten

Bolaget klassas enligt 2 § industriutsläppsförordningen (2013:250) som en industriutsläppsverksamhet. Beslut om bästa möjliga teknik (BAT) tas fram branschvis och på EU-nivå och Bolaget uppger att ingen av de beslutade BAT-slutsatserna berör bolagets ansökta verksamhet vid tidpunkten för ansökan.

Statusrapport för att redovisa nuläget avseende markföroreningar på den plats där verksamheten finns bedöms inte vara nödvändig för verksamheter med liten risk för föroreningsskada på platsen där verksamheten är belägen. Detta enligt 1 kap. 23 § industriutsläppsförordningen. I Naturvårdsverkets skrift om "Vägledning av statusrapporter", rapport 6688, juli 2015 finns tolkning av detta diskuterad.

Bolaget tillverkar och tillreder kemikalielösningar av olika typer till processindustri och laboratorier. Produktionen sker främst genom fysikaliska processer exempelvis spädning och blandning. Vissa kemikalier tappas endast om till mindre behållare innan de säljs vidare. Framställning av kopparhydroxid sker genom en kemisk process. Den nya produkten DTPA-C12-amid framställs också genom en kemisk process.

Kemikalielösningarna som Bolaget tillverkar används främst som referenslösningar och analyskemikalier och kunderna finns främst inom branscherna massa- och pappersindustri, energi, process, kemi, läkemedel, sjukhus, universitet och högskolor.

Bolaget har i miljökonsekvensbeskrivningen redovisat ett antal olika produktkategorier och för varje sådan produktkategori angett hur stor andel den ungefärligt utgör av total produktion för år 2014, se tabell 1. Bolaget gör

bedömningen att det är svårt att specificera hur kommande produktion kommer att se ut när det gäller mängder och inom vilka produktkategorier som största andelen kommer att produceras. Aktuell fördelning mellan produkttyper redovisas i tabell 1 nedan.

Tabell 1. Produktkategorier och andel av total produktion år 2014. Total produktion ca 100 000 liter.

Tillverkade kemiska produkter	Fördelning mängder år 2014
Molara lösningar	31%
Buffertlösningar	6%
Histo-/patologi	4%
Kopparetylendiamin	4%
Matarvatten	3,5%
Stand./vatten	0,5%
Konduktiviteter	0,5%
Diverse lösningar	51%

Lagerhållning av insatsvaror, producerade varor och hantering

Alla insatsvaror och färdiga produkter förvaras dels i de lokaler inne i byggnaden som benämns lager, samt i ett industritält som är placerat i direkt anslutning till byggnaden. Tältet är ett industritält som används som extra lager och är uppställt på en asfalterad yta. Tältet har måtten 15 x 15 meter.

Lagring sker på hyllor och på pallar samt på golvet och allt är placerat under tak. Flytande kemikalier som förvaras i tälten förvaras inom invallningar (spillbassänger eller miljöpallar). Torrvaror förvaras i säck på pall.

Färdiga produkter registreras i dator och sedan lagerläggs på hylla eller plats med märkning med respektive produktnamn. En del kemikalier förvaras i kylskåp eller giftskåp. All hantering sker enligt föreskrifter i verksamhetssystem.

Produktionslokal och beredning

Beredning sker i små batcher i laboratoriet och de större batcherna som är 60 liter eller större bereds i beredningslokalen. De större batcherna tappas om till mindre behållare som sedan kan förvaras i lagerdelen innan utlastning. Egenproducerade lösningar tappas på flaska eller dunk och i vissa fall 1 000 liters IBC. Endast en produkt hanteras i taget för att undvika felmärkning. I händelse av att det skulle bli fel vid tappning märks den felaktigt märkta produkten ”spärrat gods”. Detaljerade arbetsrutiner för beredningsarbetets utförande finns för respektive arbetsmetod. Förekommande produkter som klassas som farliga finns registrerade i affärssystemet.

Tillverkning av kopparhydroxid sker genom en kemisk process utifrån kopparsulfat-5-hydrat, ammoniak och natriumhydroxidlösning. Kopparhydroxiden används sedan för att bereda CED-lösning (kopparetylendiaminlösning). Tillverkning sker i 48 tillverkningssatser per år och varje sats ger 600-700 liter CED-lösning.

I ansökan har beskrivning av hantering av kemikalier och hur nya produkter tas in i verksamheten redovisats. Förvaring och hantering sker enligt strikta

arbetsrutiner i verksamhetssystem. Regelbunden genomgång 1ggr/månad av alla kemikalier som hanterats under månaden för att säkerställa att allt registrerats korrekt. En gång årligen redovisas kemikalier som förekommer i mängder över 100 kg/år och klassas som särskilt farliga (H-fraser) till Kemikalieinspektionen samt till kommunens miljökontor. Rutin för riskbedömning av nya kemikalier i verksamheten har bifogats ansökan.

Planerad verksamhet

Planerad verksamhet är utökning av befintlig produktionsvolym 120 000 liter till 500 000 liter kemikalielösningar samt innefattar även tillverkning av en ny produkt, DTPA-C12-diamid. Det är en surfaktant (ytaktivt ämne). DTPA-C12-diamid som framställs genom en kemisk process i flera steg. Varje batch omfattar cirka 20 kg och ungefär 20–25 liter aceton går åt till varje batch. Avfallet består av tvättvätska (aceton, som sedan avskiljs som farligt avfall). Inget annat avfall genereras i denna tillverkningsprocess. Punktutsläpp finns för att omhänderta ångor från processen. Utsuget kan förses med kolfilter för att ta bort lukten av ättika.

Den planerade ökningen av produktionen beräknas kunna ske inom befintlig byggnad, men kommer att medföra att det blir snabbare genomströmning på varorna. Batcherna kommer inte att vara större än i nuläget och mängden lagrade kemikalier kommer inte att öka. Produktionsökningen kommer att bestå av samma typ av produkter som produceras idag. Produktionsmetoderna kommer att vara av samma slag som enligt nu gällande tillstånd. All hantering, inklusive säkerhetsrutiner, lastning, och lagring kommer också att ske enligt gällande tillstånd.

Leverans av ingångsprodukter och utleverans av färdiga produkter samordnas och den planerade utökningen bedöms endast öka antalet transporter marginellt. Transporterna sker med lastbil till och från Birsta industri- och handelsområde. En ökning av produktionsvolym upp till 500 000 liter per år bedöms inte öka behovet av transporter mer än marginellt. De eventuellt ökande transportmängderna bedöms som försumbara jämfört med de stora trafikflöden som normalt trafikerar Birstaområdet.

Lokalisering och planförhållanden

Verksamheten är lokaliserad på fastigheten Sköns Prästbord 1:68 i västra Birsta industri- och handelsområde, Sundsvalls kommun. Utanför lokalens baksida ligger ett grönområde och avstånd till närmaste bostäder är cirka 500 m.

Enligt gällande "Fördjupad översiktsplan för Birstaområdet 2011-04-19" framgår målet att Birsta ska vara ett väl fungerande industri- och handelsområde. Enligt stadsplan från 1975 finns angivet att området är avsett för industriändamål. Bolaget bedömer verksamheten vara förenlig med gällande planer.

Bolagets uppfyllelse av de allmänna hänsynsreglerna.

Bolaget har ett miljö- och kvalitetsledningssystem enligt SS-EN ISO 14001 och SS-EN ISO 9001:2008. Bolaget är även miljöcertifierade enligt "Smart ledningssystem" och kvalitetscertifierade enligt ISO9001. Inom

Bolaget finns en god kunskap om de produkter som hanteras och den verksamhet som bedrivs.

De råvaror som förbrukas är huvudsakligen varken ändliga eller sällsynta. Förbrukningen av el och vatten bedöms ligga på en så pass låg nivå att resurshållningen inte kan anses vara en betydande miljöaspekt för verksamheten.

Granskning av inköp och leverantörer ur ett miljöperspektiv ingår som en del av den miljöcertifiering som bolaget har. Företagets miljöpolicy är att genom en dialog med leverantörerna främja utvecklingen av miljöanpassade produkter och arbetsmetoder.

Om den sökta verksamheten skulle medföra skada eller olägenhet för miljön gäller regler för ansvar enligt miljöbalken.

Miljökonsekvensbeskrivning

Nollalternativ

I nollalternativet skulle verksamheten fortsätta bedrivas enligt gällande tillstånd. Det innebär att maximalt 120 000 liter kemikalielösningar skulle kunna tillverkas och hanteras fram till att denna produktionsvolym uppnåtts. Därefter skulle Bolaget i den resterande delen av verksamhetsåret behöva stoppa produktion och hantering. Företagets kunder skulle sannolikt köpa produkterna från andra företag.

Alternativ lokalisering

Bolaget bedömer det som möjligt att hitta en annan lokalisering av verksamheten inom Birsta industriområde eller på ett annat industriområde.

Bolagets verksamhet ger inte någon nämnvärd miljöpåverkan och en alternativ plats bedöms likvärdig med den befintliga. En flytt till annan plats skulle innebära en betydande kostnad för bolaget och därför bedöms den befintliga platsen som mest lämplig.

Buller

Några få bostäder finns strax utanför Birsta handels- och industriområde, alla ligger mer än 500 meter från Bolagets lokal. Bolagets verksamhet ger inte upphov till något buller och därför bedöms buller från verksamheten endast innebära en försumbar risk att gällande riktvärden för buller överskrids.

Utsläpp till vatten och mark

Bolaget bedömer risken för utsläpp till vatten som försumbar, då inga golvavlopp finns i lokalerna och endast vatten från tillverkning av kopparhydroxid genererar ett avloppsvatten som släpps till spillvattennätet. Vatten från tillverkning av kopparhydroxid renas i en anläggning som körs batchvis och renar vattnet från koppar. Innan avloppsvattnet släpps till avloppet kontrolleras vattnet med avseende på koppar så MittSverige Vatten gränsvärde innehålls. I övrigt genereras inget spillvatten i någon annan process i verksamheten.

En stor del av den aktuella fastigheten är hårdgjord yta liksom större delen av Birsta industri- och handelsområde. En dagvattenbrunn finns utanför lokalen på parkeringsplatsen. Dagvatten leds via brunnar och dagvattenledningar till Ljustabäcken som avvattnar hela Birstaområdet.

Alla kemikalier transporteras i godkända behållare och risken för olyckor bedöms vara liten. Skulle ett läckage ändå uppstå utomhus kommer miljökontoret och MittSverige Vatten kontaktas omgående. Risken för utsläpp till vatten och mark bedöms som liten.

Påverkan på vatten

Inga utsläpp till vatten förekommer, förutom det avloppsvatten som leds till kommunens spillvattennät. Påverkan på vatten bedöms därför som försumbar.

Miljö kvalitetsnormer för vatten

Av 2 kap. 7 § miljöbalken framgår att vid prövning av tillstånd för en verksamhet som bland annat kan antas på ett inte obetydligt sätt bidra till att en miljö kvalitetsnorm inte följs, får verksamheten tillåtas endast under vissa förutsättningar.

Bolagets verksamhet ligger inom ett industri- och handelsområde och några närliggande vattendrag finns inte förutom Ljustabäcken som ligger kulverterad under industriområdet och rinner sedan mot öster längs med Ljustavägen och mynnar i Alnösundet strax söder om Alnöbron, norr om Fillans reningsverk. Ljustabäcken är recipient för det mesta av dagvattnet från industriområdet. Ljustabäcken finns som klassad vattenförekomst i Vatteninformationssystem i Sverige (VISS).

Ljustabäcken SE692588-158042:

Klassning ekologisk status: Måttlig ekologisk status

Miljö kvalitetsnorm MKN ekologisk status: God ekologisk status 2027

Klassning kemisk status: Uppnår ej god kemisk status

Miljö kvalitetsnorm MKN kemisk status: God kemisk ytvattenstatus med undantag för kvicksilver och difenyleter.

Verksamheten bedöms inte påverka möjligheten att uppnå miljö kvalitetsnormerna för vatten.

Miljömål

Verksamhetens syfte är att tillverka kemikalielösningar genom kemiska och fysikaliska processer. Bolaget anser att verksamheten inte bedöms påverka möjligheten att uppfylla aktuella miljömål.

Olyckor

Tänkbara olyckor som kan uppstå är brand, spill vid hantering av kemikalier och läckage från kemikalielager. Bolaget har installerat erforderlig skyddsutrustning för brandbekämpning samt brandvarnare. Bolaget har vidare samrått med räddningstjänsten och innehar erforderliga tillstånd för förvaring av brandfarliga varor.

Alla lagrade kemikalier förvaras i godkända behållare med läckageskydd invallning/spillbassänger. Spill vid hantering av kemikalier förhindras genom strikta arbetsrutiner. Om spill ändå skulle uppstå i produktionslokalen är det inte ett problem för yttre miljö då lokalerna saknar golvavlopp.

En dagvattenbrunn finns på parkeringsplatsen utanför lokalen. Vid händelse av ett eventuellt läckage utomhus kontaktas Miljökontoret vid Sundsvalls kommun och MittSverige Vatten. De skyddsåtgärder som tillämpas bedöms vara tillräckliga för att förhindra spill och i övrigt negativa konsekvenser på miljö eller människors hälsa.

Transporter

Transporter av både insatsvaror och färdiga kemikalier sker med lastbil. Både produktionsanläggningen och Birsta industri- och handelsområde ligger fördelaktigt till i förhållande till E4 och inga transporter behöver passera bostadshus eller skolor för att nå produktionslokalen.

I nuvarande produktion är antalet lastbilar som kör till och från anläggningen få och det rör sig om 1-2 lastbilar per dag för att hämta och lämna varor. Även om produktionsökningen skulle innebära att antalet bilar ökar något bedöms det totala bidraget till trafiken och miljöpåverkan från Bolagets transporter vara försumbar jämfört med övrig trafik i Birsta-området. Optimering av transporter kommer att ske i praktiken genom att bilar som levererar insatsvaror också kommer att transportera färdigt producerade produkter för utleverans.

Avfall

Bolagets hantering av avfall sker enligt rutiner i det certifierade verksamhetssystemet. Alla behållare märks upp med uppgifter om vilket farligt avfall de innehåller. Farligt avfall förvaras i låst förråd så att eventuellt spill eller läckage inte kan nå avlopp, dagvattennät, vattentäkt, mark eller grundvatten.

Anläggningen för rening av kopparhaltigt vatten genererar ett avfall bestående av förbrukad katod vilka omhändertas av godkänd transportör, i dagsläget Ragnsells.

Behållare som används vid beredning av lösningar kasseras efter en tid och de behållare som används till riskklassade ämnen skickas för destruktion. Uttjänta kärl som inte är riskklassade neutraliseras och sorteras som brännbart avfall.

Aceton som använts som tvättvätska vid tillverkning av DTPA-C12-diamid innehållande förroreningar omhändertas som farligt avfall.

Samlad bedömning av miljöaspekter

För den ansökta verksamheten anser Bolaget att verksamhetens buller och transporter inte utgör någon risk. För miljö kvalitetsmål och miljö kvalitetsnormer bedöms ingen påverkan. Olyckor bedöms som liten risk, befintliga skyddsåtgärder bedöms vara tillräckliga. Utsläpp till vatten bedöms

ha en försumbar risk. Sammantaget bedöms effekt på människors hälsa och miljö som mycket ringa jämfört med nollalternativet.

Yttranden

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen avstår från yttrande i ärendet.

Miljönämnden

Miljönämnden vid Sundsvalls kommun anför i huvudsak följande. Den verksamhet Bolaget söker tillstånd till avviker inte i någon avgörande omfattning från den verksamhet som redan bedrivs på platsen. Den utökade produktionen medför inga nämnvärda förändringar för miljön och miljönämnden har därför inget emot att Bolaget får bedriva verksamhet enligt ansökan.

MILJÖPRÖVNINGSDLEGATIONENS BEDÖMNING

Miljökonsekvensbeskrivning

Miljöprövningsdelegationen konstaterar att Bolaget har genomfört samråd och upprättat en miljökonsekvensbeskrivning enligt bestämmelserna i 6 kap. miljöbalken och förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar. Miljöprövningsdelegationen finner att inlämnad miljökonsekvensbeskrivning efter gjorda kompletteringar uppfyller kraven och kan godkännas enligt 6 kap. 9 § miljöbalken.

Tillåtlighet

Val av plats

Vid val av plats för en verksamhet som tar i anspråk ett mark- eller vattenområde ska det väljas en plats som är lämplig med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön (2 kap. 6 § första stycket miljöbalken).

Verksamheten är belägen på fastigheten Sköns Prästbord 1:68 i Sundsvalls kommun inom Birsta industriområde. Lokaliseringen av verksamheten har tidigare prövats enligt miljöbalken och tillståndet medför ingen ändrad markanvändning, varför 3 och 4 kap. miljöbalken inte ska tillämpas.

Bolaget har redovisat ett nollalternativ som innebär att de fortsätter att bedriva verksamhet enligt befintligt tillstånd. Bolaget har inte redovisat någon alternativ lokalisering med anledning av att det är fråga om en utökning av redan befintlig verksamhet på plats. Samma verksamhet har bedrivits på den aktuella platsen sedan tidigare. Den planerade produktionsökningen ryms inom befintliga industrilokaler.

Miljöprövningsdelegationen bedömer sammanfattningsvis att en flytt av verksamheten inte är ett realistiskt alternativ med hänsyn till de kostnader detta skulle innebära och inte minst utifrån ett hushållningsperspektiv. Miljöprövningsdelegationen anser att utredningen gällande lokaliseringen är

tillräcklig och med beaktande av de villkor som föreskrivs i detta beslut bedöms vidare att den valda platsen är lämplig.

Planförhållanden

För området gäller en stadsplan från 1975 som anger att området är avsatt för industriändamål. I gällande översiktsplan för Sundsvalls kommun "Översiktsplan 2021" framgår att även fortsättningsvis ska utveckling av mindre områden för småindustri ske. För området finns "Fördjupad översiktsplan för Birstaområdet 2011-09-19". Enligt den fördjupade översiktsplanen är målet att Birsta ska vara ett väl fungerande industri- och handelsområde. Verksamheten bedöms enligt miljöprövningsdelegationen därför vara förenlig med gällande planer och program.

Bostäder och buller

Några få bostäder finns strax utanför Birsta handels- och industriområde, alla ligger mer än 500 meter från Bolagets verksamhet. Buller från verksamheten uppstår främst vid transporter till och från verksamheten. Enligt ansökan kommer inte några transporter att behöva passera bostadshus eller skolor för att nå produktionslokalen. Antalet lastbilar som kör till och från anläggningen är cirka 1-2 lastbilar per dag vid nuvarande produktion. Vid planerad produktionsökning bedöms antalet bilar öka något, men verksamhetens bidrag till den totala trafik- och miljösituationen inom Birsta område anses försumbar.

Miljöprövningsdelegationen bedömer med hänsyn till verksamhetens art och omfattning att risken för bullerstörningar är mycket liten. Ljudet från transporter bedöms därför inte innebära en sådan olägenhet att verksamheten inte kan tillåtas av detta skäl.

Särskilt gällande industriutsläppsverksamheten

Bolagets ansökan om tillstånd kom in till miljöprövningsdelegationen 17 mars 2016. Verksamheten med verksamhetskod 24.110 (B) klassas som industriutsläppsverksamhet enligt industriutsläppsförordningen (IUF).

Verksamhetsutövare som omfattas av industriutsläppsbestämmelserna ska upprätta en statusrapport som redovisar föroreningsituationen i mark och grundvatten inom det område där en verksamhet bedrivs eller ska bedrivs. Statusrapporten ska beskriva nuläget i mark och grundvatten. När en verksamhet läggs ner ska statusrapporten användas som jämförelse och utgöra underlag för bedömning av om en betydande förorening har uppstått.

Statusrapporten ska upprättas senast i samband med att verksamhetsutövaren ansöker om tillstånd för verksamheten eller huvudverksamheten för första gången omfattas av huvudslutsatser om verksamheten omfattas av ett tillstånd och det inte finns någon upprättad statusrapport. Verksamhetsutövare ska således lämna statusrapport antingen till tillståndsmyndigheten vid en tillståndsansökan eller till tillsynsmyndigheten. Om statusrapporten ges in till tillsynsmyndigheten ska det ske senast fyra år efter det att slutsatser för verksamhetens huvudverksamhet har offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning (EUT).

Enligt Naturvårdsverket innebär ett avgörande från Mark- och miljööverdomstolen (MÖD mål M 7575-15) att följande gäller för en verksamhetsutövare som ska upprätta en statusrapport:

1. Om en ansökan om tillstånd lämnas in innan huvudslutsatser publicerats ska statusrapporten alltid ges in till tillståndsmyndigheten tillsammans med ansökan. 2. Om huvudslutsatser publiceras, och det inte redan har lämnats in en statusrapport tillsammans med en tillståndsansökan, ska statusrapporten ges in till tillsynsmyndigheten inom fyra år. Om en ansökan om tillstånd lämnas in under denna fyraårsperiod kan verksamhetsutövaren antingen ge in statusrapporten till tillsynsmyndigheten innan tillståndsansökan lämnas in alternativt ge in den till tillståndsmyndigheten med tillståndsansökan.

Bolaget har i ansökan hävdad att statusrapport inte behöver lämnas, då Bolaget bedömer att liten risk föreligger för en föroreningsskada.

Miljöprövningsdelegationen konstaterar att eftersom BAT-slutsatserna publicerats efter det att ansökan om tillstånd kommit in ska frågan om huruvida statusrapport ska lämnas in eller inte hanteras av tillsynsmyndigheten och omfattas således inte av nuvarande prövning.

Vid tidpunkten för ansökan fanns inga gällande BAT-slutsatser för aktuell typ av verksamhet. Den 9 juni 2017 publicerades dock BAT-slutsatser för rening och hantering av avloppsvatten och avgaser inom den kemiska sektorn. BAT-slutsatser om bästa tillgängliga teknik för *rening och hantering av avloppsvatten och avgaser inom den kemiska sektorn* (CWW BAT) gäller övergripande för den kemiska industrin. Det innebär att kraven i BAT-slutsatserna ska vara uppfyllda inom fyra år efter det att slutsatserna är publicerade och att från och med verksamhetsåret 2017 ska verksamhetsutövaren redogöra i sin miljörapport hur dessa slutsatser följs eller planeras att följas. Om nya slutsatser offentliggörs efter det att tillståndsansökan lämnats in ska tillståndsmyndigheten använda även dessa som referens. Kompletteringar kan då bli nödvändiga. I förordningsmotiven (sid. 34-35) anges att en rimlig tolkning av direktivet är att hänsyn inte behöver tas till sådana slutsatser som har offentliggjorts efter det att målet eller ärendet kungjorts enligt 22 kap. 3 § miljöbalken. Ansökan kungjordes den 10 november 2017. Miljöprövningsdelegationen bedömer därför att CWW BAT gäller för aktuell verksamhet och ska användas som referensmaterial i prövningen. Verksamheten har inte något utsläpp av avloppsvatten till recipient och utsläppen till luft bedöms försumbara, vilket innebär att verksamheten för närvarande uppfyller kraven enligt CWW BAT-slutsatserna.

Påverkan på vatten

Av 2 kap. 7 § miljöbalken framgår att vid prövning av tillstånd för en verksamhet som bland annat kan antas på ett inte obetydligt sätt bidra till att en miljö kvalitetsnorm inte följs, får verksamheten tillåtas endast under vissa förutsättningar.

Verksamheten medför inga utsläpp till vatten förutom eventuellt via dagvatten.

Lokalerna saknar golvavlopp. Avlopp från tillverkning av kopparhydroxid går till kommunens avloppsledningsnät, detta avloppsvatten renas batchvis så att MittSverige Vattens gränsvärde, som för närvarande är 0,2 mg/l med avseende

på koppar, innehålls. Miljöprövningsdelegationen bedömer att påverkan från avloppsvatten via kommunala avloppssystemet är försumbar.

En dagvattenbrunn finns utanför lokalen på parkeringsplatsen. Dagvatten från området avleds till Ljustabäcken, som är närmaste vattenförekomst (SE 692588-158042), via kulvert under industriområdet och via samma dagvattennät som betjänar hela Birsta industriområde.

Ljustabäcken är statusklassad och uppnår för närvarande måttlig ekologisk status samt uppnår ej god status för kemisk status. Klassningen grundar sig på att Ljustabäcken har problem med övergödning på grund av belastning av näringsämnen, miljögifter och morfologiska förändringar.

Beslutad miljökvalitetsnorm är god ekologisk och kemisk status 2027 med undantag för bromerade difenyleter och kvicksilverföreningar. Undantagen omfattar flertalet vattenförekomster och har satts på nationell nivå då det bedöms tekniskt omöjligt att sänka halterna till god kemisk status för dessa parametrar.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att verksamhetens påverkan på vattenförekomsten Ljustabäcken via dagvattennätet är förhållandevis obetydlig. Bolagets verksamhet bedöms inte påverka uppnåendet av fastställd miljökvalitetsnorm eller bidra till att statusen för någon kvalitetsfaktor som ingår i statusklassningen försämras.

Miljömål

Verksamhetens syfte är att tillverka kemikalielösningar genom kemiska och fysikaliska processer.

Giftfri miljö

Inom verksamheten hanteras kemiska ämnen som kan vara miljö- och hälsoskadliga. Redovisade skyddsåtgärder bedöms vara tillräckliga för att nå miljömålet giftfri miljö.

Grundvatten av god kvalitet

Redovisade skyddsåtgärder och rutiner i händelse av spill och läckage bedöms säkra att miljömålet grundvatten av god kvalitet nås.

Levande sjöar och vattendrag

I verksamheten hanteras kemiska ämnen som kan vara skadliga för miljö och hälsa om de hamnar i sjöar och vattendrag. Inga utsläpp till recipient förekommer och skyddsåtgärder och rutiner för att förhindra spill och läckage via dagvattennätet bedöms vara tillräckliga för att uppnå miljömålet levande sjöar och vattendrag.

Sammanfattande bedömning av tillåtligheten

Sammanfattningsvis bedömer miljöprövningsdelegationen att verksamheten kan tillåtas med den begränsning och de villkor och föreskrifter om försiktighetsmått och skyddsåtgärder som framgår av detta beslut och av vad bolaget i övrigt åtagit sig i ärendet.

Tillståndets omfattning

Tillståndet gäller för att genom kemiska och fysikaliska processer tillverka kemikalielösningar på maximalt 500 000 liter per år.

Tillståndets giltighetstid

Verksamheten är en befintlig verksamhet. Det har inte framkommit några önskemål eller krav på att tillståndet ska tidsbegränsas. Miljöprövningsdelegationen finner i aktuellt fall ingen anledning att begränsa tillståndstiden, varför meddelat tillståndet gäller tillsvidare.

Motivering av villkor för verksamheten*Allmänt villkor (villkor 1)*

Under det allmänna villkoret tar miljöprövningsdelegationen fasta på det som Bolaget har angivit i ansökan, miljökonsekvensbeskrivningen och i övrigt åtagit sig i ärendet. Miljöprövningsdelegationen noterar särskilt att Bolaget har åtagit sig att utgående vatten från tillverkning av kopparhydroxid kontrolleras innan det släpps till spillvattennätet så att gränsvärden för MittSverige Vatten innehålls, att alla lagrade kemikalier förvaras under tak i godkända behållare med läckageskydd invallning eller i spillbassänger samt att när nya ämnen tas in i verksamheten ska en riskbedömning göras innan ämnet används i verksamheten.

Villkor om buller (villkor 2)

Buller från verksamheten uppkommer främst vid transporter till och från området och eventuellt från ventilation.

Miljöprövningsdelegationen menar att det är skäligt att föreskriva villkor som reglerar inom vilka begränsningsvärden verksamheten får bedrivas som följer Naturvårdsverkets vägledning (Rapport 6538, april 2015).

Miljöprövningsdelegationen menar att de angivna begränsningsvärdena ska kontrolleras genom immissionsmätningar och/eller närfältsmätningar och beräkningar. Ekvivalentvärden ska beräknas för de tider då bullrande verksamhet pågår. Kontroll ska ske så snart det skett förändringar i verksamheten som kan medföra ökade ljudnivåer som riskerar att överskrida föreskrivna bullervärden, eller på tillsynsmyndighetens begäran. Buller från verksamheten bedöms inte utgöra något större problem för omgivningen.

Hantering och förvaring av kemikalier och farligt avfall (villkor 3)

Vid hantering av kemikalier och farligt avfall förekommer risk för spill och olyckor som kan leda till förorening av mark, yt- och grundvatten. Om kemikalier och farligt avfall hanteras på ett olämpligt sätt kan detta även medföra risk för människors hälsa. För att säkerställa att spill och läckage inte innebär risk för människors hälsa och miljön föreskriver miljöprövningsdelegationen särskilt villkor om hantering och förvaring av kemikalier och avfall som innehåller farliga ämnen. Hantering och förvaring ska ske så att utsläpp till mark eller vatten förhindras. Bolaget förutsätts använda behållare som är ändamålsenliga, säkra och skyddade mot påkörning. Förvaring av flytande kemikalier och avfall ska ske på täta invallade ytor och

ämnen som kan reagera med varandra ska hållas åtskilda. I de fall hanteringen medför spill eller läckage av kemikalier eller farligt avfall ska spillet/läckaget omgående samlas upp och tas omhand. För snabb uppsamling av eventuellt spill ska för detta ändamål lämpliga redskap och material eller dylikt finnas lättillgängligt inom verksamheten. Val av skyddsåtgärder bör utformas i samråd med tillsynsmyndigheten. Tillsynsmyndigheten kan vid behov förelägga om att verksamhetsutövaren ska vidta ytterligare åtgärder för att villkoret ska uppfyllas.

Utsläpp av koppar till kommunala avloppsnätet (villkor 4)

För att förhindra att föroreningar kommer ut till recipienter via avloppsledningsnätet och för att förhindra att reningsprocessen i reningsverket påverkas negativt finns gränsvärden för vad som får släppas ut till ledningsnätet. Det är ansvarige VA-huvudman som fastställer vilka värden som ska gälla med stöd av bland annat ABVA (Allmänna bestämmelser för vatten- och avloppsanläggningar). Gränsvärden sätts också för att förhindra att föroreningarna hamnar i slammet från reningsverket så att näringen i slammet försvåras att återanvändas. Miljöprövningsdelegationen anser att ett villkor om detta bör föreskrivas.

Kontrollprogram (villkor 5)

Ett kontrollprogram ska upprättas för verksamheten och lämnas in till tillsynsmyndigheten senast tre månader efter det att tillståndet har tagits i anspråk. Innehållet i kontrollprogrammet regleras inte i detalj i detta beslut utan avgörs i samråd med tillsynsmyndigheten. Miljöprövningsdelegationen anser dock att det i kontrollprogrammet bland annat ska framgå hur det säkerställs att föreskrivna villkor innehålls och hur eventuella klagomål hanteras av sökanden.

Upphörande av verksamheten (villkor 6)

Vid avveckling av verksamheten ska undersökningar och efterbehandling av området utföras i den omfattning som krävs. För att se till att detta sker på bästa sätt ska Bolaget vid avveckling upprätta en plan för avvecklings- och efterbehandlingsarbetet. Planen ska godkännas av tillsynsmyndigheten. Planen ska inlämnas senast sex månader innan avveckling påbörjas.

Delegationer

Miljöprövningsdelegationerna får med stöd av 19 kap. 5 § första stycket p 9 och 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken överlåta åt tillsynsmyndigheten att fastställa villkor av mindre betydelse, varvid följande villkor överlåts:

- försiktighetsmått för hantering och förvaring av kemikalier (villkor 3), samt
- godkännande av plan för avveckling och efterbehandling för verksamheten (villkor 6).

Igångsättningstid

Enligt 22 kap. 25 § andra stycket miljöbalken ska i tillståndet anges den tid inom vilken verksamheten ska ha satts igång. Bolaget har inte föreslagit någon igångsättningstid. Miljöprövningsdelegationen bedömer att fem år är en rimlig tid för att sätta igång verksamheten.

Tillsynsmyndigheten ska meddelas så snart tillståndet tagits i anspråk och verksamheten satts igång.

Verkställighet

Enligt 19 kap. 5 § första stycket punkt 12 och 22 kap. 28 § första stycket miljöbalken får miljöprövningsdelegationen, när det finns skäl till det, besluta att tillståndet till verksamheten får tas i anspråk även om det inte har vunnit laga kraft.

Verksamheten bedrivs redan på aktuell plats, om än i mindre omfattning än den planerade verksamheten. Det har inte framförts några invändningar gällande tillåtligheten mot Bolagets ansökan om tillstånd och inte heller mot Bolagets yrkande om verkställighetsförordnande. Med hänsyn till detta anser miljöprövningsdelegationen att yrkandet om verkställighetsförordnande kan bifallas.

Återkallelse av tidigare tillstånd

Enligt 24 kap. 3 § första stycket 6 p miljöbalken får tillståndsmyndigheten helt eller delvis återkalla ett tillstånd som meddelats med stöd av balken om ett nytt tillstånd ersätter ett tidigare tillstånd. Miljöprövningsdelegationen beslutar därför att när detta tillstånd tas i anspråk upphör tidigare meddelade tillstånd att gälla.

Sammanfattande bedömning

Upprättad miljökonsekvensbeskrivning uppfyller kraven enligt 6 kap. 7 § miljöbalken. Miljöprövningsdelegationen bedömer, med hänsyn till de av Bolaget föreslagna åtgärderna och föreskrivna villkor, att verksamheten är förenlig med de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. miljöbalken. Lokaliseringen är godtagbar utifrån miljöbalkens mål i 1 kap. miljöbalken.

Miljöprövningsdelegationen gör den samlade bedömningen att ansökan kan bifallas med de villkor och försiktighetsåtgärder som föreskrivits.

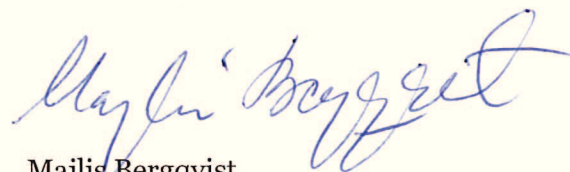
HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen i Östersund, se bilaga 1. Skrivelsen ska ha kommit in till miljöprövningsdelegationen **senast den 25 januari 2018**.

Detta beslut har fattats av Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen Västernorrland. I beslutet har deltagit Ulrika Prytz, ordförande, och Majlis Bergqvist, miljösekreterare. Ärendet har föredragits av Anna-Karin Rosberg, miljöhandläggare.

Ulrika Prytz

Majlis Bergqvist

Bilagor:

1. Hur man överklagar

Sändlista:

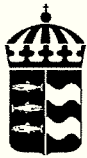
Naturvårdsverket, registrator@naturvardsverket.se

Havs- och vattenmyndigheten, havochvatten@havochvatten.se

Sundsvall kommun, Miljönämnden, miljonamnden@sundsvall.se

Medelpads räddningstjänstförbund, mrf@sundsvall.se

Mitt Sverige Vatten, info@mittsverigevatten.se

Hur man överklagar till mark- och miljödomstolen

Om du inte är nöjd med miljöprövningsdelegationens beslut kan du **skriftligen** överklaga beslutet hos mark- och miljödomstolen. Ditt överklagande måste komma in till miljöprövningsdelegationen inom tre veckor från den dag du fick del av beslutet.

Observera att du ska skicka eller lämna in överklagandet till **Miljöprövningsdelegationen/Länsstyrelsen Västernorrland, Miljöskydds-enheten, 871 86 HÄRNÖSAND**. Det ska du göra för att miljöprövningsdelegationen måste pröva om överklagandet kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare till mark- och miljödomstolen.

Tiden för överklagande

Beslutet delges via kungörelsedelgivning genom annonsering i lokalpress och enskild anses ha tagit del av beslutet två veckor efter beslutsdatum. Om din överklagan kommer in för sent kan överklagandet inte tas upp till prövning.

Tiden för överklagande för den som företräder det allmänna räknas från den dag beslutet meddelades.

Överklagandet ska innehålla

- vilket beslut som överklagas, ange beslutets datum och ärendets dnr,
- hur du vill att beslutet ska ändras,
- varför du anser att miljöprövningsdelegationens beslut är felaktigt, och
- dina kontaktuppgifter.

Om du har handlingar eller annat som du anser stöder din mening, bör du skicka med en kopia på dessa.

Underteckna överklagandet och förtydliga namnteckningen.

Ombud

Du har rätt att anlita ett ombud för att sköta överklagandet åt dig. I så fall ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

Ytterligare upplysningar

Behöver du veta mer om hur du ska göra för att överklaga kan du ringa till länsstyrelsen på telefonnummer 0611-34 90 00. Fråga efter den som varit föredragande i miljöprövningsdelegationens beslut.